

V PROCES DIGITALIZACIJE

Izmenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama u tekst zakona je dodan novi član koji se bavi podrškom za pribavljanje uređaja za prijem digitalnog TV signala (Set Top Box). Konkretno, ovo bi trebalo da ima veze sa Šemom pomoći koju pominje Strategija za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje radio i televizijskog programa na teritoriji Republike Srbije. Ipak, smisao novog člana nije u potpunosti jasan. Jedino je nesporno da predstavlja pravni osnov da republička Vlada, u nekom budućem trenutku, donese podzakonski akt (najverovatnije Uredbu) kojim će regulisati pitanje podrške ugroženim društvenim grupama za nabavku STB-a, odnosno propisati uslove za dobijanje pomoći i načina na koji će se dodela pomoći u praksi realizovati. Ovako nejasan član posledica je nedostatka strategije države o tome da li će se podrška zadovoljiti podelom vaučera ili će napraviti korak dalje i uključiti i instalaciju STB-a. Takođe, zakonopisac je u potpunosti zanemario pitanje zaštite podataka o ličnosti. Imajući u vidu da će nadležno ministarstvo u implementaciji Šeme pomoći morati da vodi nove ili koristi postojeće baze podataka o ličnosti, neophodno je da za to ima zakonom propisani osnov. Po Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti, osnov za korišćenje podataka o ličnosti može da bude ili pristanak korisnika ili ovlašćenje u zakonu. Moguće rešenje je da se koriste postojeće baze, na primer, baza podataka o licima koja su oslobođena od plaćanja RTV pretplate koju vodi RTS, ili baze koje vode opštinski Centri za socijalni rad i druge. Međutim, za korišćenje ovih baza za potrebe Šeme pomoći neophodno je da to izričito bude propisano (nekim) zakonom. Tog ovlašćenja nema ni u Zakonu o radiodifuziji, ni u zakonima koji uređuju oblast socijalne zaštite, a sada je propušteno da se to uredi i Zakonom o elektronskim komunikacijama. Zato ostaje samo mogućnost da se podaci o ugroženim korisnicima pribavljaju putem njihovog pristanka. Budući da se Šema pomoći, po iskustvu zemalja koje su okončale prelazak na digitalno emitovanje, odnosi najčešće na stara, nemoćna lica i osobe sa invaliditetom, teško je očekivati da će oni moći i znati da daju punovažan pristanak da se njihovi podaci koriste za ove svrhe, odnosno da će adekvatno biti o tome informisani. Za očekivati je da će u tom slučaju veliki broj korisnika koji bi ispunjavali uslove ostati van domašaja Šeme pomoći, pa nju u velikoj većini neće koristiti oni zbog kojih se taj propis donosi. Posredno, ovo može da dovede do toga da *de facto* većina korisnika koji su stari ili imaju neki stepen invaliditeta neće biti u mogućnosti da uživaju u blagodetima digitalne televizije, odnosno čak da neće biti u mogućnosti da primaju bilo kakav TV signal.